

Številka:
Datum: 20. 9. 2010

Ministrstvo za zunanje zadeve
Prešernova cesta 25
P.P. 481

1001 Ljubljana

gp.mp@gov.si

ZADEVA: Mnenje glede Osnutka Sporazuma med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike o izmenjavi informacij o spremljanju terorizma - mnenje

ZVEZA: Vaš dopis št. ZMP-921-95-108/08-AŽ z dne 10. 9. 2010

Spoštovani,

Informacijski Pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) je prejel vaš zgoraj navedeni dopis, v katerem nas prosite za mnenje glede Osnutka Sporazuma med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike o izmenjavi informacij o spremljanju terorizma (v nadaljevanju: sporazum).

Ker avtentično razlago posameznih določb zakona daje le Državni zbor, neobvezno pa predlagatelj zakona, vam na podlagi informacij, ki ste nam jih posredovali, v nadaljevanju na podlagi 7. točke prvega odstavka 49. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07-UPB1, v nadaljevanju ZVOP-1) in 2. člena Zakona o Informacijskem pooblaščenču (Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A, v nadaljevanju ZInfP), posredujemo naše neobvezno mnenje v zvezi z vašimi vprašanji.

Pooblaščenec uvodoma ugotavlja, da gre pri osnutku sporazuma za iznos osebnih podatkov v tretje države, zato je treba upoštevati določbe ZVOP-1, ki opredeljujejo pogoje, pod katerimi je dopusten izvoz osebnih podatkov v tretje države. Prvi odstavek 63. člena ZVOP-1 določa, da je posredovanje osebnih podatkov, ki se obdelujejo ali se bodo obdelovali šele po opravljenem posredovanju v tretjo državo, dopustno v skladu z določbami tega zakona in pod pogojem, da državni nadzorni organ izda odločbo, da država, v katero se iznašajo, zagotavlja ustrezno raven varstva osebnih podatkov. Odločba iz prvega odstavka ni potrebna, če je tretja država na seznamu tistih držav iz 66. člena tega zakona, za katere je ugotovljeno, da v celoti zagotavljajo ustrezno raven varstva osebnih podatkov. Odločba iz prvega odstavka tega člena ni potrebna, če je tretja država na seznamu tistih držav iz 66. člena tega zakona, za katere je ugotovljeno, da *delno* zagotavljajo ustrezno raven varstva osebnih podatkov, če se posredujejo tisti osebni podatki in za tiste namene, za katere je ugotovljena ustrezna raven varstva.

1. točka prvega odstavka 70. člena določa, da se ne glede na prvi odstavek 63. člena tega zakona lahko iznesejo osebni podatki in posredujejo v tretjo državo, če tako določa drug zakon ali obvezujoča mednarodna pogodba.

Glede na to, da bo sporazum v končni obliki imel status obvezujoče mednarodne pogodbe, se bodo osebni podatki, na katere se nanaša sporazum, lahko posredovali v Združene države Amerike.

Pooblaščenec glede same vsebine sporazuma podaja naslednje komentarje.

ZVOP-1 kot sistemski zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov v Republiki Sloveniji, opredeljuje določene obveznosti za upravljavce zbirk osebnih podatkov. Mednje sodi tudi obveznost t.i. zunanje sledljivosti oziroma sledljivosti posredovanja osebnih podatkov. Tretji odstavek 22. člena ZVOP-1 namreč določa, da mora upravljavec osebnih podatkov za vsako posredovanje osebnih podatkov zagotoviti, da je mogoče pozneje ugotoviti, kateri osebni podatki so bili posredovani, komu, kdaj in na kakšni podlagi, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja osebnih podatkov. Navedena dolžnost sledljivosti posredovanja osebnih podatkov sicer ni izrecno navedena v sporazumu (6. člen – Uporaba in varovanje informacij), ki se osredotoča na točko prejema informacij, a želimo posebej opozoriti na omenjeno dolžnost, ki jo imajo upravljavci zbirk osebnih podatkov v Republiki Sloveniji, ki bodo posredovali osebne podatke v Združene države Amerike na podlagi tega sporazuma.

Drugi odstavek 7. člena sporazuma omenja nadzor s strani ustrezni nadzornih organov ali drugih pristojnih organizacij, ki se *ustanovijo* v skladu s slovenskim notranjim pravom. Ob pregledu angleške verzije sporazuma menimo, da bi bil pravilnejši prevod »so ustanovljene«, saj se na ta način priznava legitimnost obstoječim pristojnim organom, ne pa organom, ki naj bi šele bili ustanovljeni s takšnimi nalogami. Informacijski pooblaščenec ima namreč vse pristojnosti nadzora nad obdelavo osebnih podatkov, vključno z nadzorom nad posredovanjem osebnih podatkov tretjim državam, kar bo glede na načrt opravljanja inšpekcijskih nadzorov po uradni dolžnosti ob ustreznih okoliščinah tudi predmet inšpekcijskega nadzora. Glede na to, da lahko Informacijski pooblaščenec vodi postopek tudi brez prijave, torej po uradni dolžnosti, menimo, da bi bilo treba drugi stavek drugega odstavka 7. člena sporazuma temu ustrezno popraviti. Trenutno besedilo sporazuma namreč predvideva nadzor ustreznega nadzornega organa samo v primeru prijave osebe, na katero se podatki domnevno nanašajo. Pravno varstvo nad zakonitostjo obdelave osebnih podatkov pa seveda uživa vsakdo, katerega osebne podatke obdelujejo upravljavci, ki sodijo v domeno ZVOP-1, in ne samo tisti, ki podajo prijavo. Prav tako je z našega stališča sporna določba v istem stavku, da *cit.*« lahko *ustrezni nadzorni organi ali pristojne organizacije le obvestijo pritožnika, da je bil opravljen nadzor in ne morejo niti potrditi niti zanikati, da so bile pritožnikove informacije predmet obdelave z namenom, da se pošljejo drugi pogodbenici tega sporazuma*«. Informacijski pooblaščenec oz. državni nadzornik za varstvo osebnih podatkov je namreč glede na določbe 56. člena ZVOP-1 dolžan prijavitelja obvestiti o vseh pomembnejših ugotovitvah in dejanjih v postopku inšpekcijskega nadzora, zato menimo, da citirano besedilo prekomerno posega ne le v z zakonom dosežene standarde varstva osebnih podatkov posameznika, temveč tudi v ustavno pravico posameznika iz 38. člena Ustave RS, po kateri ima vsakdo pravico seznaniti se z zbranimi osebnimi podatki, ki se nanašajo nanj, in pravico do sodnega varstva ob njihovi zlorabi.

Zato Pooblaščenec na Vlado RS apelira, da pri oblikovanju določb o morebitni omejitvi pravice posameznika do vpogleda v lastne osebne podatke upošteva razloge in načelo sorazmernosti, kot je to opredeljeno v 36. členu ZVOP-1.

Prav tako predlagamo črtanje tretjega stavka drugega odstavka 7. člena, ki se trenutno glasi: »*Ustrezni nadzorni organi ali druge pristojne organizacije lahko izvedejo druge administrativne ukrepe ali popravke v skladu s slovenskim notranjim pravom, ki ne posegajo v določbe tega sporazuma*«. Menimo, da je kakršno koli omejevanje pristojnosti Informacijskega pooblaščenca,

ki nadzoruje zakonitost, točnost, ažurnost in ter ostale vidike obdelave osebnih podatkov, neprimerno in nepotrebno, zato predlagamo, da se drugi odstavek 7. člena temu ustrezno popravi.

Prijazen pozdrav,

Informacijski pooblaščenec:
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka

Poslati:

- naslovníku;
- arhiv, tu.